

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Opolu

LOP.410.005.01.2016
P/16/099

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Opolu
ul. Krakowska 28, 45-075 Opole
T +48 77 449 70 00, F +48 77 449 70 44
lop@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/099 – Bezpieczeństwo i higiena nauczania w szkołach publicznych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
Kontroler	Jarosław Pałęga, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOP/6/2016 z dnia 13 kwietnia 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Publiczne Gimnazjum nr 1 im. Józefa Piłsudskiego, 49-300 Brzeg, ul. Oławska 2 ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Danuta Stefańska, Dyrektor (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności²

Ocena ogólna

W roku szkolnym 2015/2016 (do czasu zakończenia kontroli) w Gimnazjum w ograniczonym zakresie zapewniono bezpieczne i higieniczne warunki pracy uczniów. Plany zajęć dydaktyczno-wychowawczych większości oddziałów nie uwzględniały potrzeby równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia, jak również stwierdzono przypadki łączenia przedmiotów wymagających zwiększonej koncentracji w dwu lub trzygodzinne bloki i lokowanie tych przedmiotów na ostatnich godzinach lekcyjnych. Nie w pełni skutecznie wywiązano się też z obowiązku zabezpieczenia dostępu uczniów, z wykorzystaniem komputerów podłączonych do internetu, do treści mogących stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. Pomimo, iż teren i budynek Gimnazjum w większości spełniały wymogi bezpieczeństwa określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach³, to jednak stwierdzono zły stan techniczny schodów prowadzących na boiska szkolne, a także brak tablic informacyjnych określających zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego w salach gimnastycznych. W Gimnazjum zapewniono uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych oraz korzystania z biblioteki i gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, a wszyscy nauczyciele zostali przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy. Wprawdzie pomieszczenia Gimnazjum wyposażono w apteczki, to jednak nie wszystkie zawierały kompletne i zdadne do użytku środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy. Stwierdzone zostały również nieprawidłowości w realizacji

¹ Dalej: Gimnazjum.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

³ Dz. U. z 2003 r., Nr 6, poz. 69 ze zm. Dalej: rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

niektórych obowiązków związanych z wypadkami, którym ulegli uczniowie kontrolowanej szkoły.

Kontrola przeprowadzona przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brzegu⁴ na zlecenie NIK wykazała, iż część uczniów korzystała z mebli niedostosowanych do ich wzrostu oraz ujawniła nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarnego szkolnego bufetu.

NIK pozytywnie ocenia działania podjęte w trakcie kontroli, mające na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości, w tym m.in. wyposażenie apteczek w środki pierwszej pomocy o aktualnym terminie przydatności, skuteczne zabezpieczenie komputerów przed dostępem uczniów do treści niepożądanych, uzupełnienie tablic informacyjnych na salach gimnastycznych, a także dostosowanie protokołu powypadkowego do wzoru określonego w rozporządzeniu w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja pracy uczniów

Opis stanu faktycznego

1. Na dzień 30 września 2015 r. do Gimnazjum uczęszczało łącznie 220 uczniów w dziewięciu oddziałach, z tego 97 (44,1%) spoza obwodu tej szkoły. Najliczniejszą klasą była IIb (30 uczniów) oraz Ib (29 uczniów), a najmniej uczniów (21) było w klasie IIc i IIIc.

(dowód: akta kontroli str. 6-9, 146)

W roku szkolnym 2015/2016 obowiązywały różne plany zajęć dla każdego z półroczy. Zajęcia prowadzone były w systemie jednozmianowym od godziny 8:00 do 16:05. W obu planach w przypadku pięciu klas, tj. Ia, Ib, Ic, IIIb i IIIc czas rozpoczęcia zajęć zaplanowano na pierwszą lub drugą godzinę lekcyjną. W pozostałych klasach zajęcia nie rozpoczynały się o stałej porze, co szczegółowo opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego. Liczba godzin lekcyjnych w poszczególnych dniach była podobna, z tym że występowały dni, w których liczba godzin lekcyjnych była o dwie, a w kilku przypadkach także o trzy godziny mniejsza, niż w dniu o najwyższej liczbie lekcji.

Najkrótsza zaplanowana przerwa między zajęciami wynosiła 5 minut (po pierwszej i ósmej godzinie lekcyjnej, a najdłuższa 20 (po czwartej i piątej lekcji). Pozostałe przerwy trwały 10 minut (po drugiej i trzeciej godzinie) oraz 15 minut (po szóstej lekcji).

W I półroczu roku szkolnego 2015/2016 występowały przypadki, w których po zajęciach wychowania fizycznego, a przed innymi lekcjami następowała jedynie pięciominutowa przerwa (we wtorek, w przypadku klasy Ia oraz w poniedziałek, w przypadku IIIa).

(dowód: akta kontroli str. 10-20)

Dyrektor wyjaśniła, iż taka sytuacja zaistniała z powodu trudności jakie mieli uczniowie dojeżdżający z klas Ia i IIIa. Kilku uczniów nie miało późniejszych autobusów do swoich miejscowości i rodzice prosili wychowawców o uwzględnienie tego faktu w planie lekcji. Z informacji nauczycieli wychowania fizycznego wynika, że w bloku dwóch godzin zajęć wychowania fizycznego uczniowie mają w końcu tych zajęć możliwość wykapania się pod prysznicem i to robią.

(dowód: akta kontroli str. 148)

⁴ Dalej: PPIS.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Przerwa międzylekcyjna powinna umożliwić uczniom krótki odpoczynek, załatwienie potrzeb fizjologicznych oraz przejście z klasy do klasy, a także zachowanie higieny osobistej po zajęciach wychowania fizycznego. W związku z powyższym, w ocenie NIK, zasadnym powinno być wprowadzenie przerw długości co najmniej 10 minut.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Organizacja pracy uczniów nie w pełni była zgodna z zasadami higieny nauczania, gdyż plany zajęć edukacyjno-wychowawczych nie uwzględniały potrzeby równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia, co naruszało § 4 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, i tak:

- w przypadku czterech⁵ oddziałów (44,4%) zajęcia nie rozpoczynały się o stałej porze, a w przypadku siedmiu oddziałów (77,8%) w planach zajęć występowały dni, w których liczba godzin lekcyjnych była o dwie lub trzy mniejsza niż w dniu o najwyższej liczbie lekcji⁶.

- w planach zajęć dwóch oddziałów (22,2%) wystąpił jeden dzień w tygodniu, w którym ujęto trzy przedmioty wymagające długotrwałej koncentracji⁷, a w przypadku pięciu oddziałów (55,6%) wystąpiły dni, w których nie zaplanowano żadnego z ww. przedmiotów⁸.

Dodatkowo w przypadku 8 oddziałów klas 4-6 (88,9%) naruszono zasadę wynikającą z § 12 ust. 3 załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół⁹ w związku z § 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, bowiem przedmioty wymagające zwiększonej koncentracji występowały po piątej godzinie lekcyjnej, a w przypadku 7 oddziałów (77,8%) łączono takie przedmioty w dwu¹⁰ lub trzygodzinne¹¹ bloki.

(dowód: akta kontroli str. 10-20)

Dyrektor wyjaśniła, iż przy konstruowaniu planów zajęć musi uwzględniać m.in. BHP uczniów, zapewnienie optymalnych godzin pracy, optymalne wykorzystanie gabinetów, sal lekcyjnych, tworzenie warunków służących optymalnej realizacji podstawy programowej przy uwzględnieniu specyfiki przedmiotowej, BHP nauczycieli, tygodniowy przydział godzin dydaktycznych, tygodniowy przydział godzin dyrektorskich, bezwzględny brak „okienek” dla uczniów, uczniowie dojeżdżający (rozkład autobusów rano i po lekcjach), brak świetlicy (opieka tylko na 1 godzinie lekcyjnej), ograniczona liczba godzin pracy biblioteki szkolnej, zwiększona do 10 liczba godzin wychowania fizycznego w tygodniu w klasach sportowych, układanie planu sposób zapewniający wyjście na basen, podział zajęć z informatyki oraz zajęć językowych na grupy ćwiczeniowe (...). Dodatkowo Dyrektor wskazała na ograniczenia kadrowe i wyjaśniła: *Dydaktyka, psychologia, neurodydaktyka wskazuje, że uczeń optymalnie może pracować w godz. 8-15, a 6 i 7 godzina lekcyjna są czasem efektywnej pracy ucznia i nauczyciela. Bezpośrednie następstwo przedmiotów uznanych za wymagające zwiększonej koncentracji (bo do takich należą również języki obce, historia, j. polski, biologia,*

⁵ Dotyczyło to zajęć połowy uczniów w IIa, IIb, IIc i IIIa w jednym z pięciu dni tygodnia (zajęcia rozpoczynały się od trzeciej godziny lekcyjnej).

⁶ I półrocze: poniedziałek klasa Ia, środa klasa Ib, poniedziałek i piątek w klasa IIa, czwartek i piątek w klasa IIb, środa i piątek w klasa IIc. II półrocze: piątek w klasa Ia, środa klasa Ib, piątek klasa IIa, poniedziałek, czwartek i piątek klasa IIb, środa klasa IIIa i piątek w klasa IIIb.

⁷ Matematyka, fizyka, chemia w klasie Ib we wtorek oraz w klasie IIb w piątek.

⁸ Klasa Ia i IIa w poniedziałek, klasa IIb, IIc, IIIa w czwartek.

⁹ Dz. U. Nr 61, poz. 624 ze zm.

¹⁰ Pierwsze półrocze: Ia, Ib, Ic, IIa, IIc, IIIa, IIIc. Drugie półrocze: Ia, Ib, Ic, IIa, IIc, IIIa, IIIb.

¹¹ IIb w piątek (drugie półrocze).

geografia) wynika również z innych ograniczeń, np. bezwzględny brak okienek dla uczniów: szansa na konsultacje przedmiotowe po zajęciach.

(dowód: akta kontroli str. 25-29)

Ocena cząstkowa

W Gimnazjum nie wszystkim uczniom zorganizowano pracę zgodnie z zasadami higieny procesu nauczania. Część planów zajęć dydaktyczno-wychowawczych nie uwzględniała stałej pory rozpoczynania zajęć oraz potrzeby równomiernego obciążenia uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia. W większości oddziałów wystąpiły też przypadki lokowania przedmiotów wymagających zwiększonej koncentracji po piątej godzinie lekcyjnej oraz łączenia ich w dwu lub trzygodzinne bloki.

2. Zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu uczniów w Gimnazjum

Opis stanu faktycznego

1. Stosownie do wymogu art. 67 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹², w Gimnazjum zapewniono uczniom możliwość korzystania z biblioteki, we wszystkie dni tygodnia.

(dowód: akta kontroli str. 93)

W Gimnazjum wydębione zostało pomieszczenie świetlicy, które wykorzystywane było również jako stołówka. Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora, w roku szkolnym 2015/2016 żaden rodzic nie zgłaszał potrzeby opieki świetlicowej, w związku z czym nie organizowano takich zajęć. Codziennie natomiast, na pierwszej lekcji w pomieszczeniu świetlicy dyżur sprawował nauczyciel, który zapewniał bezpieczeństwo uczniom sukcesywnie przychodzącym do szkoły na drugą lekcję.

(dowód: akta kontroli str. 100)

Uczniowie mogli korzystać z zespołu urządzeń sportowych i rekreacyjnych, w skład którego wchodziły dwa boiska (jedno o powierzchni trawiastej do gry w piłkę nożną, drugie wielofunkcyjne o powierzchni asfaltowej) oraz siłownia, czym wypełniono obowiązek wynikający z art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy o systemie oświaty. Dodatkowo na podstawie umowy z dnia 3 stycznia 2012 r. z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Brzegu uczniowie mogli korzystać z dwóch sal gimnastycznych zarządzanych przez ww. podmiot. Trzecie boisko, z uwagi na zły stan techniczny, decyzją dyrektora zostało wyłączone z użytkowania¹³. Dodatkowo uczniowie Gimnazjum, w ramach zajęć wychowania fizycznego korzystali z basenu (Aquapark w Brzegu) oraz sporadycznie z ogólnodostępnej infrastruktury Regionalnego Centrum Sportowo-Rekreacyjnego w Brzegu¹⁴.

Przeprowadzone w dniu 10 maja 2016 r. oględziny terenu szkoły wykazały m.in. że:

- na boiskach umieszczono tablice informacyjne określające zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego, co było wymagane § 31 ust. 6 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny. Zasady te określały, iż zajęcia wychowania fizycznego prowadzone na boiskach mogły odbywać się wyłącznie pod nadzorem nauczyciela. Tablic takich nie umieszczono w salach gimnastycznych;
- bramki i kosze do gry były zamocowane na stałe, czym wypełniono wymóg określony w § 31 ust. 4 ww. rozporządzenia;
- na powierzchni boiska wielofunkcyjnego w kilku miejscach występowały niewielkie splekania, w których znajdowały się pozostałości trawy.

(dowód: akta kontroli str. 91-105)

¹² Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm. Dalej: ustawa o systemie oświaty.

¹³ Zarządzenie nr 9/2009 z dnia 6 maja 2009 r.

¹⁴ Własność Gminy Brzeg. Dalej: Centrum Sportowe.

Ustalono ponadto, że:

- zgodnie z § 5 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny plan ewakuacji szkoły umieszczony był w widocznym miejscu, w sposób zapewniający łatwy do niego dostęp, a drogi ewakuacyjne oznaczono w sposób wyraźny i trwałe;
- teren szkoły był ogrodzony, co wypełniało wymóg określony w § 7 ust. 1 ww. rozporządzenia;
- stosownie do § 7 ust. 2 ww. rozporządzenia, na terenie szkoły zapewniono właściwe oświetlenie, równą nawierzchnię dróg i przejść, stwierdzono jednakże zły stan techniczny schodów zewnętrznych prowadzących na boisko szkolne oraz nierówności w łączeniach płyt betonowych, co szczegółowo opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego;
- otwory kanalizacyjne, studzienki i inne zagłębienia zakryto odpowiednimi pokrywami, co wypełniało wymóg określony w § 7 ust 3 ww. rozporządzenia;
- zgodnie z § 7 ust 5 ww. rozporządzenia, szklaki komunikacyjne wychodzące poza teren szkoły zabezpieczono w sposób uniemożliwiający bezpośrednie wyjście na jezdnię;
- stosownie do § 15 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, miejsca pracy oraz pomieszczenia, do których jest wzbroniony dostęp osobom nieuprawnionym, były odpowiednio oznakowane i zabezpieczone przed swobodnym do nich dostępem¹⁵;
- schody wyposażono w balustrady zabezpieczone przed ewentualnym zsuwaniem się po nich, stopnie nie były śliskie, a otwartą przestrzeń między biegami schodów zabezpieczono metalową konstrukcją zgodnie z § 16 ww. rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

(dowód: akta kontroli str. 91-105)

2. W pomieszczeniach sanitarnohigienicznych, które były umieszczone na każdej kondygnacji budynku, zapewniono ciepłą i zimną bieżącą wodę, a także środki higieny osobistej. Urządzenia sanitarne były czyste i utrzymane w pełnej sprawności technicznej. Powyższe odpowiadało wymogom określonym w § 8 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

(dowód: akta kontroli str. 113)

3. W wyniku przeprowadzonej przez PPIS kontroli stwierdzono, iż 18 uczniów korzystało z mebli stanowiących wyposażenie sal lekcyjnych niedostosowanych do ich wzrostu, co szczegółowo opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego. Wszystkie meble były w dobrym stanie technicznym, były oznakowane zgodnie z Polską Normą, prawidłowo zestawione, a także posiadały stosowne certyfikaty.

(dowód: akta kontroli str. 114)

4. Powierzchnia 19 sal lekcyjnych wynosiła od 47,62m² do 69m², przy czym powierzchnia 16 sal zawierała się w przedziale pomiędzy 50m² a 51m². Tylko w dwóch salach lekcyjnych¹⁶, na każdego z uczniów najliczniejszych klas (IIB, Ib i IIIb) przypadało co najmniej 2m² powierzchni sali. W skrajnych przypadkach w sali lekcyjnej nr 21 na jednego ucznia klasy Ib przypadało 1,59 m². W sali lekcyjnej nr 38 na każdego ucznia najmniej licznej klasy (IIIa i IIIc) przypadało natomiast 3,27m² powierzchni tej sali.

(dowód: akta kontroli str. 6-9, 90)

¹⁵ Jakkolwiek zabezpieczono możliwość swobodnego dostępu do pomieszczeń piwnicznych pełniących rolę magazynu i zaplecza osób utrzymujących czystość w szkole, to wyraźne ich oznakowanie nastąpiło w trakcie kontroli NIK.

¹⁶ Sala nr 37 i 38 o powierzchni odpowiednio 68,4m² i 69,02m²

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że powierzchnie pomieszczeń pracy dla uczniów powinny zapewniać spełnienie warunków bezpieczeństwa i higieny pracy z uwzględnieniem wieku uczniów, rodzaju prowadzonych zajęć oraz czasu przebywania w tych pomieszczeniach. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli nadmierne zagęszczenie uczniów w poszczególnych klasach może mieć negatywny wpływ na efektywność ich pracy umysłowej.

Opis stanu
faktycznego

5. W dniu 17 maja 2016 r. dokonano również oględzin obiektów w Aquaparku oraz Centrum Sportowym, wykorzystywanych na potrzeby prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. W ich wyniku ustalono, iż na terenie basenu zapewniona była opieka ratowników, którzy posiadali podstawowe środki do udzielania pierwszej pomocy. Podczas zajęć na basenie uczniowie pozostawali pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia w-f. Stan techniczny szatni i pomieszczeń sanitarnych w tym obiekcie był dobry. W widocznych miejscach zamieszczono ogólne zasady korzystania z urządzeń Aquaparku zarówno dla osób indywidualnych, jak też grup zorganizowanych. Na terenie Centrum Sportowego, bramki i pozostałe urządzenia do ćwiczeń były zamocowane na stałe, a powierzchnia boisk była równa. Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora, z obiektów należących do ww. Centrum, uczniowie korzystali sporadycznie (głównie z części lekkoatletycznej).

(dowód: akta kontroli str. 102-104)

6. Kontrola przeprowadzona przez PPIS wykazała, iż uczniowie w szkole mieli możliwość korzystania z posiłków obiadowych, przygotowywanych przez podmiot zewnętrzny (w formie usług cateringowych). Posiłki te wydawane były bufecie stanowiącym wyodrębnioną część pomieszczenia świetlicy, które w tym czasie pełniło rolę stołówki¹⁷. Powyższe odpowiadało wymogom § 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

(dowód: akta kontroli str. 114-115)

7. Z ustaleń ww. kontroli wynika ponadto, że teren Gimnazjum był oświetlony i ogrodzony (ogrodzenie w dobrym stanie technicznym), a także utrzymany w czystości i porządku. Ciągi komunikacyjne wychodzące poza teren szkoły zostały zabezpieczone w sposób uniemożliwiający bezpośrednie wyjście na jezdnię. Nawierzchnia dróg i przejść była równa, utwardzona, za wyjątkiem schodów bocznego wejścia do budynku, stanowiących drogę komunikacyjną pomiędzy budynkiem szkoły a boiskami sportowymi (powierzchnia tych schodów była nierówna, popękana, z ubytkami). Stan sanitarno-higieniczny ścian, sufitów, podłóg, posadzek, stolarki okiennej i drzwiowej PPIS ocenił jako dobry.

Oświetlenie naturalne pomieszczeń było prawidłowe, a w salach lekcyjnych istniała możliwość ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem¹⁸. W pomieszczeniach tych zapewniono wentylację grawitacyjną oraz sztuczne ich oświetlenie (zaopatrzone w osłony).

(dowód: akta kontroli str. 112-115)

¹⁷ W pomieszczeniu świetlicy znajdowały się stoliki oraz krzesła umożliwiające wygodne spożywanie posiłków.

¹⁸ W dniu tej kontroli zmierzona w 9 salach temperatura była prawidłowa i wynosiła 21-23° C.

8. W Gimnazjum nie zorganizowano szatni. Uczniowie Gimnazjum mieli natomiast możliwość pozostawiania odzieży wierzchniej, a także podręczników i przyborów szkolnych w zamykanych na klucz szafkach. W dniu oględzin, w korytarzach szkoły rozstawionych było 476 takich szafek, w podobnych wymiarach i standardzie. Jak wyjaśniła Dyrektor szafki zostały zakupione ze środków zebranych przez Radę Rodziców. Zgodnie z protokołem z posiedzenia Rady Rodziców na rok szkolny 2015/2016, została ustalona opłata za korzystanie z szafek, która wynosiła 10 zł rocznie. Uzyskane środki miały być przeznaczone na niezbędne remonty oraz wymianę zużytych szafek.

(dowód: akta kontroli str. 30-38, 40, 102)

Dyrektor wyjaśniła, iż: *Przyznanie szafki uczniowi nie jest uzależnione od wniesienia opłaty. Na w/wymienionym zebraniu rodzice ustalili, że jest to wpłata dobrowolna i można wnioskować o jej zwolnienie. W praktyce nie wpłynęło żadne podanie o zwolnienie, a we wrześniu poleciłam nauczycielom rozdanie kluczyków wszystkim uczniom (wpis w protokole Rady Pedagogicznej z dnia 14.09.2015 r.) Z dokumentów wpłat (druki KP Rady Rodziców) wynika, że zebrano na ten cel 1.760 zł. Natomiast obecnie jest 216 uczniów i wszyscy dostali szafki, zatem 40 uczniów korzysta z szafek bez wniesienia opłaty.*

(dowód: akta kontroli str. 40)

Wyjaśnienia Dyrektora potwierdzają zapisy protokołów przekazania kluczyków, zgodnie z którymi wszyscy uczniowie klas, w tym także ci, którzy nie uiścili ustalonej opłaty w wysokości 10 zł otrzymali do dyspozycji ww. szafki.

(dowód: akta kontroli str. 30-38)

Uwagi dotyczące badanej działalności

Jakkolwiek w Gimnazjum nie uzależniano przyznania uczniowi szafki od uprzedniego wniesienia opłaty ustalonej przez Radę Rodziców, to NIK zwraca jednak uwagę, iż obowiązek zapewnienia uczniom możliwości pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych, w treści § 4a rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny został sformułowany w sposób bezwzględny, tj. nie przewidziano w tym przepisie możliwości pobierania opłat za jego realizację.

Opis stanu faktycznego

9. W wyniku weryfikacji, przeprowadzonej przez PPIS na zlecenie NIK, obciążenia uczniów ciężarem tornistrów/plecaków, którą objęto wszystkich 178 uczniów obecnych w szkole¹⁹ stwierdzono, iż tornistry/plecaki o wadze:

- do 10% masy ciała ucznia posiadało 155 uczniów (87,1% badanych),
- od 10% do 15% masy ciała ucznia posiadało 22 uczniów (12,3% badanych),
- powyżej 15% (18,6%) masy ciała ucznia posiadał jeden uczeń (0,6% badanych).

W oddziale, w którym waga tornistra przekraczała 15% wagi masy ciała ucznia przeprowadzono działania informacyjno-edukacyjne, podczas których omówiono zagadnienia z zakresu prawidłowej wagi tornistra, zasad prawidłowego pakowania i noszenia tornistra oraz wskazano negatywne skutki zdrowotne nieprawidłowego noszenia tornistra i nadmiernej jego wagi.

(dowód: akta kontroli str. 113-114)

W roku szkolnym 2015/2016 w Gimnazjum nie podejmowano działań na rzecz lekkich tornistrów, jednakże Dyrektor zadeklarowała, że na lekcjach w-f, w ramach tzw. edukacji zdrowotnej, będą organizowane pogadanki na dotyczące tej problematyki.

(dowód: akta kontroli str. 109)

¹⁹ Liczba uczniów obecnych w szkole w dniu pomiarów stanowiła 82,4% ogółu uczniów Gimnazjum.

10. W Gimnazjum dostęp uczniów do internetu został zapewniony w pracowni komputerowej oraz bibliotece, gdzie w dniu oględzin udostępnionych zostało łącznie 16 stanowisk komputerowych (odpowiednio 14 i 2 stanowiska). Gimnazjum zostało również wyposażone w urządzenia zapewniające bezprzewodowy dostęp do internetu oraz 50 notebooków, z czego 35 zostało udostępnione uczniom (w ramach programu *Opolska eSzkoła, szkołą ku przyszłości*). W celu zabezpieczenia dostępu uczniów do treści niepożądanych, w pracowni komputerowej na wszystkich stanowiskach zainstalowana była darmowa wersja programu CENZOR z dnia 4 listopada 2008 r. (wersja v2.14.02 up), a dodatkowo, na dwóch stanowiskach darmowa wersja programu BENIAMIN (wersja 1.4.187 – program konfiguracyjny). Na komputerach w bibliotece zainstalowane było oprogramowanie pn. Opiekun ucznia. W stosunku do notebooków, pracownicy Gimnazjum nie mieli możliwości instalowania dodatkowego oprogramowania (administrowanie polegało jedynie na bieżącej obsłudze sprzętu i zgłaszaniu usterek do Regionalnego Centrum Rozwoju Edukacji w Opolu). Wszelkie zabezpieczenia ruchu sieciowego, w tym blokowanie dostępu do treści niepożądanych, należało do tego podmiotu.

Kontrola zabezpieczeń przed dostępem do stron internetowych zawierających treści mogące stanowić zagrożenie dla prawidłowego rozwoju uczniów, którą objęto próbę (33,3%) sprzętu z dostępem do internetu wykazała, że zabezpieczenie części sprzętu w pracowni komputerowej nie było skuteczne, co szczegółowo opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str. 76-80)

11. W Gimnazjum zapewniono uczniom możliwość korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej cztery dni w tygodniu, tj. w poniedziałek, wtorek i czwartek w godzinach od 9:00-15:00 oraz w piątek w godzinach od 9:00-14:00.

Dyrektor wyjaśniła: *Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Higiena Szkolna” w Brzegu zapewnia opiekę pielęgniarki w ramach swojej umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia. Dyrektor ww. NZOZ przydzieliła Gimnazjum 23 godziny, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia. Z rozporządzenia tego nie wynika, iż pielęgniarka ma być w szkole codziennie. W środy, gdy nie ma pielęgniarki, pierwszej pomocy uczniom udziela się w sekretariacie. Niezwłocznie zawiadamiani są rodzice w celu odebrania chorego dziecka ze szkoły. W sytuacjach poważniejszych wypadków, omdleń itp. natychmiast wzywane jest pogotowie ratunkowe.*

(dowód: akta kontroli str. 93, 107)

Wprawdzie w Gimnazjum znajdowały się apteczki wyposażone w środki pierwszej pomocy, to jednak nie wszystkie środki i materiały w nich zawarte były zdatne do użytku, co szczegółowo opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str. 21-24)

Wszyscy nauczyciele, a w szczególności nauczyciele w-f, w dniu 25 kwietnia 2013 r. uczestniczyli w warsztatach pn. *Uratuj życie w 5 minut*. Zakres szkolenia obejmował postępowanie w przypadku braku oddechu, zadławienia, utraty przytomności i omdlenia, krwotoków, oparzeń oraz urazów kostno-stawowych. W ramach warsztatów wykonywano również ćwiczenia z wykorzystaniem fantoma reanimacyjnego. Postępowanie w razie wypadków, w tym udzielanie pierwszej pomocy, wchodziło także w zakres szkolenia z zakresu BHP.

(dowód: akta kontroli str. 42-64)

12. W roku szkolnym 2015/2016 do dnia 27 kwietnia 2016 r. na terenie Gimnazjum wystąpiło 10 zdarzeń zakwalifikowanych jako wypadki (lekkie). Na podstawie przedłożonej dokumentacji stwierdzono, iż we wszystkich przypadkach udzielana została poszkodowanym uczniom pomoc medyczna. O wypadku powiadamiano rodziców/opiekunów uczniów oraz społecznego inspektora pracy²⁰, pomijając w tym zakresie inne osoby/organy wymienione w § 41 ust. 1 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny. W rejestrach dotyczących wypadków oraz protokołach powypadkowych nie wskazywano też obligatoryjnego elementu, tj. informacji o podjętych środkach zapobiegawczych.

(dowód: akta kontroli str. 67-70)

13. W dniu 31 sierpnia 2015 r. Dyrektor Gimnazjum wraz ze społecznym inspektorem pracy oraz specjalistą ds. wynagrodzeń, dokonał kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów szkolnych, wypełniając obowiązek określony w § 3 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny. W wyniku tej kontroli stwierdzono m.in., iż nawierzchnia boiska do koszykówki i siatkówki za budynkiem szkoły nadal nie spełniała norm bezpieczeństwa (z uwagi na liczne pęknięcia spowodowane warunkami atmosferycznymi) co skutkowało dalszym wyłączeniem tych obiektów z użytkowania²¹. Z ww. czynności sporządzony został protokół, którego kopię przekazano organowi prowadzącemu Gimnazjum.

(dowód: akta kontroli str. 132-133)

14. W dniu 12 listopada 2015 r. PPIS przeprowadził kontrolę, w ramach której dokonał oceny stanu sanitarno-technicznego szkoły. Kontrola ta nie ujawniła nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 128-131)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W dużej i małej sali gimnastycznej, z których uczniowie Gimnazjum korzystali na podstawie zawartej umowy z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Brzegu, nie zamieszczono tablic informacyjnych określających zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego, co naruszało § 31 ust. 6 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora tablice te były na drzwiach wejściowych, ale zostały zdjęte w związku z przeprowadzonymi wcześniej zawodami. Oględziny przeprowadzone w dniu 16 maja 2016 r. potwierdziły, iż stosowne tablice zostały zamieszczone.

(dowód: akta kontroli str. 92, 105)

2. Czterostopniowe schody, stanowiące drogę komunikacyjną pomiędzy budynkiem szkoły a boiskami sportowymi, były w bardzo złym stanie technicznym. Powierzchnia tych schodów była nierówna z licznymi pęknięciami i ubytkami, co zagrażało bezpieczeństwu zdrowia ludzkiego. Dodatkowo na terenie należącym do szkoły stwierdzono kilkucentymetrowy uskok przy łączeniu płyt betonowych. Powyższe naruszało § 7 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, w myśl którego na terenie szkoły zapewnia się równą nawierzchnię dróg, przejść i boisk.

(dowód: akta kontroli str. 94-95)

²⁰ Gimnazjum nie zatrudniało pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy.

²¹ Na podstawie zarządzenia Dyrektora Gimnazjum nr 9/2009 z dnia 6 maja 2009 r.

Dyrektor wyjaśniła, iż *zły stan techniczny schodów bocznego wejścia do budynku wynika z braku inwestycji, nieskutecznych starań o pozyskanie środków przez ostatnie 3 lata od organu prowadzącego. Jednocześnie doraźnie ubytki są uzupełniane przez konserwatora szkoły. W czasie wakacji zostanie przeprowadzony generalny remont schodów, ponieważ przyznano na ten cel środki w roku budżetowym 2016. Doraźnie zostaną umieszczone tabliczki informujące o konieczności zachowania szczególnej ostrożności przez uczniów i pozostałe osoby korzystające z przejścia. Dodatkowo w czasie przerw na schodach będzie dyżurował nauczyciel. Wymienione schody znajdują się przy jedynym wyjściu na boisko szkolne i wyłączenie ich z użytku w okresie wiosenno-letnim uniemożliwiłoby wychodzenie uczniów na świeże powietrze. Dodatkowo Dyrektor zadeklarowała, iż dnia 25 czerwca 2016 r. sposobem gospodarczym zostaną uzupełnione ubytki w schodach wyjściowych na szkolne boisko, by w ten sposób zapewnić większe bezpieczeństwo dla uczniów do czasu zaplanowanego remontu w czasie wakacji.*

(dowód: akta kontroli str. 139, 147)

3. W grupie 178 uczniów objętych kontrolą przeprowadzona przez PPIS, 18²² osób (10,1%) korzystało z mebli niedostosowanych do ich wzrostu²³. Powyższe stanowiło naruszenie § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, zgodnie z którym sprzęty, z których korzystają osoby pozostające pod opieką szkoły lub placówki, dostosowuje się do wymagań ergonomii.

(dowód: akta kontroli str. 114)

Dyrektor wyjaśniła, iż *brak odpowiednich mebli edukacyjnych zostanie uzupełniony przy najbliższych zakupach w czasie wakacji. Chwilowy brak tych mebli wynika z niedopatrzenia spowodowanego niezgłaszaniem przez uczniów dyskomfortu pracy.*

(dowód: akta kontroli str. 139)

4. W wyniku weryfikacji prawidłowości zabezpieczenia dostępu, z wykorzystaniem komputera podłączonego do internetu, do treści mogących stanowić zagrożenie dla prawidłowego rozwoju uczniów²⁴, w przypadku 5 stanowisk zlokalizowanych w pracowni komputerowej, stwierdzono nieskuteczność takich zabezpieczeń²⁵. Powyższe naruszało art. 4a ustawy o systemie oświaty, zgodnie z którym szkoły zapewniające uczniom dostęp do internetu są obowiązane podejmować działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.

Dyrektor wyjaśniła, iż *w pracowni komputerowej ustawienie stanowisk daje nauczycielowi możliwość stałego monitorowania pracy ucznia, zatem otwieranie stron niepożądanych na lekcjach jest bardzo trudne. Niepożądane strony, które otworzyły się w trakcie oglądzin, zostaną wpisane do zabezpieczenia.*

(dowód: akta kontroli str. 76-80, 108)

²² W klasie Ia (sala lekcyjna nr 29) – 4 uczniów, w klasie Ib (sala lekcyjna nr 46) – 5 uczniów, w klasie Ic (sala lekcyjna nr 31) – 3 uczniów, w klasie IIc (sala lekcyjna nr 34) – 2 uczniów, w klasie IIIb (sala lekcyjna nr 14) – 2 uczniów, w klasie IIIc (sala lekcyjna nr 29) – 2 uczniów.

²³ Badanie przeprowadzono na podstawie normy PN-EN 1729-1:2007 „Meble. Krzesła i stoły dla instytucji edukacyjnych. Część 1: Wymiary funkcjonalne”.

²⁴ Weryfikacją objęto 7 stanowisk komputerowych oraz 10 notebooków (33,3% ogólnej liczby komputerów udostępnionych uczniom).

²⁵ Testowe wpisanie stron trzech stron zawierających niepożądane treści wykazało, iż w przypadku trzech stanowisk, zablokowana została tylko jedna strona internetowa, a na pozostałych dwóch stanowiskach dostęp do treści żadnej z wpisanych stron nie został zablokowany.

5. W wyniku oględzin przeprowadzonych w dniu 15 kwietnia 2016 r. ustalono, iż w każdej z pięciu apteczek, którymi dysponowało Gimnazjum²⁶ znajdowały się środki pierwszej pomocy niezdatne do użycia z uwagi na upływ terminu przydatności. I tak przykładowo, w apteczce w pokoju nauczycielskim wszystkie produkty sterylne posiadały datę ważności określoną na czerwiec 2014 r., a w pracowni fizyki, ważność środków i materiałów pierwszej pomocy upłynęła w latach 1999 – 2011²⁷. Powyższe stanowiło naruszenie § 20 rozporządzenia *w sprawie bezpieczeństwa i higieny*, zgodnie z którym pomieszczenia szkoły, w szczególności pokój nauczycielski, pracownie, pokój nauczycieli wychowania fizycznego oraz kuchnię wyposaża się w apteczki zaopatrzone w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy i instrukcję o zasadach udzielania tej pomocy.

(dowód: akta kontroli str. 21-24)

Dyrektor wyjaśniła, iż w Gimnazjum *funkcjonuje gabinet pielęgniarski i tam w pierwszej kolejności uczniowie szukają pomocy przedlekarskiej. W następnej kolejności takiej pomocy udziela się w sekretariacie - tutaj na bieżąco zakupuje się nowe środki opatrunkowe do apteczki. W pozostałych pomieszczeniach wyposażonych w apteczki bardzo rzadko udziela się pierwszej pomocy, stąd przez nieuwagę artykuły opatrunkowe były przeterminowane.*

(dowód: akta kontroli str. 28-29)

Ponowne oględziny przeprowadzone w dniu 20 kwietnia 2016 r. wykazały, iż wszystkie apteczki zostały wyposażone w nowe środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy.

(dowód: akta kontroli str. 24)

6. W wyniku badania dokumentacji związanej z zaistniałymi na terenie Gimnazjum wypadkami stwierdzono, iż treść protokołów powypadkowych nie była w pełni zgodna ze wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia *w sprawie bezpieczeństwa i higieny*. Stosowany w Gimnazjum wzór nie przewidywał bowiem zapisów dotyczących potwierdzenia przez osoby uprawnione faktu zaznajomienia się z treścią tego dokumentu oraz z innymi materiałami postępowania powypadkowego, jak też złożenia zastrzeżeń na piśmie.

Stwierdzono też, że wbrew postanowieniom § 41 ust. 1 pkt 4 i 5 rozporządzenia *w sprawie bezpieczeństwa i higieny*, o wypadkach nie zawiadamiano organu prowadzącego Gimnazjum oraz Rady Rodziców. Nie omawiano też z pracownikami szkoły okoliczności i przyczyn wypadków oraz nie ustalano środków zapobiegawczych, co naruszało § 51 ww. rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 67-70)

Rozbieżności treści protokołu w stosunku do wzoru, Dyrektor tłumaczyła przeoczeniem (wzór protokołu został już dostosowany do wymogów rozporządzenia). Wyjaśniła też, że *dotychczas nie powiadamiano organu prowadzącego i rady rodziców o wypadkach uczniów, gdyż były to wypadki lekkie, nie powodujące poważniejszych uszkodzeń. Taka praktyka wynikała z wiedzy posiadanej ze szkolenia dotyczącego bhp. Wypadków zaistniałych w szkole nie omawiano na zebraniach rady pedagogicznej, gdyż występowały one głównie na lekcjach w-f i wtedy nauczyciele mieli pogadanki z uczniami. Każdy nauczyciel ma*

²⁶ W pokoju nauczycielskim, pracowni chemii i fizyki, pokoju nauczycieli wychowania fizycznego oraz sekretariacie. W Gimnazjum nie funkcjonowała kuchnia (posiłki zapewnione były w formie cateringu).

²⁷ Maseczka do oddechu zastępczego – przydatność do listopada 1999 r., kompresy – przydatność do 2002 r., Opaski uciskowe – przydatność do 2004 r., bandaże (4 szt.) – przydatność do maja 2008 r., woda utleniona – przydatność do lipca 2008 r., spirytus salicylowy – przydatność do sierpnia 2008 r. gaza opatrunkowa – przydatność do listopada 2011 r., chusta trójkątna – przydatność do 2010 r.

obowiązek dbać o zdrowie i bezpieczeństwo powierzonych mu uczniów i w związku z tym na początku roku szkolnego na lekcjach organizacyjnych omawiane są te zagadnienia, jak również na bieżąco w sytuacji wymagającej przypomnienia zasad bezpieczeństwa. W razie konieczności dokonana zostanie analiza wypadków oraz podjęte zostaną środki zapobiegawcze.

(dowód: akta kontroli str. 107)

7. W wyniku przeprowadzonej przez PPIS kontroli sanitarnej bufetu szkolnego, w którym prowadzona była sprzedaż artykułów spożywczych oraz wydawane były posiłki obiadowe dostarczane przez firmę cateringową, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- niewłaściwy stan sanitarny naczyń kuchennych i wyposażenia (w szafce, gdzie przechowywane były czyste naczynia kuchenne znajdował się brudny, niedomyty garnek, wewnątrz lodówki było brudne, z pozostałościami środków spożywczych);
- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny sprzętu wykorzystywanego do przygotowywania posiłków (skorodowana tarka do warzyw);
- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny półki przy okienku sprzedaży środków spożywczych (zniszczone płytki, którymi wyłożona została półka, miejscowe ubytki płytek);
- brak środków dezynfekcyjnych do urządzeń chłodniczych, do blatów roboczych;
- brak opracowanych i wdrożonych procedur dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej;
- brak procedur opracowanych w oparciu o zasady systemu HACCP.

Ponadto w kuchni znajdował się przepełniony kosz na śmieci, który nie posiadał pokrywy.

(dowód: akta kontroli str. 123-127)

Dyrektor wyjaśniła, iż bufet szkolny został otwarty w 2015 r. i wcześniej przez Sanepid został dopuszczony do działalności. Szkoła zawarła umowę dzierżawy na prowadzenie tego bufetu z agentem. To pierwsze dopuszczenie do działalności nie budziło naszego niepokoju. Lokal wygląda estetycznie i spełnia odpowiednie wymogi. Zamierzam zawrzeć aneks do istniejącej już umowy z agentem, który pozwoli szkole na wgląd do protokołów pokontrolnych w celu stworzenia lepszego nad stanem sanitarnym.

(dowód: akta kontroli str. 148)

Ocena cząstkowa

W ocenie NIK, działania Dyrektora Gimnazjum na rzecz zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w Gimnazjum nie były w pełni skuteczne. Pomimo, iż teren i budynek Gimnazjum w większości spełniały wymogi bezpieczeństwa określone w rozporządzeniu *w sprawie bezpieczeństwa i higieny*, to jednak stwierdzono zły stan techniczny schodów prowadzących na boiska szkolne oraz nierówności w łączeniach płyt betonowych. Nieskutecznie zabezpieczona została także część komputerów przed dostępem uczniów w internecie do treści mogących stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, nie zapewniono prawidłowego wyposażenia apteczek pierwszej pomocy, a dokumentacja powypadkowa nie zawierała niektórych wymaganych elementów.

IV. Uwagi i wnioski

Z uwagi na stwierdzenie niebezpieczeństwa dla zdrowia m.in. uczniów spowodowane złym stanem technicznym schodów bocznego wejścia do budynku Gimnazjum, stanowiących drogę komunikacyjną pomiędzy budynkiem szkoły a boiskami zewnętrznymi, poinformowano o powyższym Dyrektora Gimnazjum na podstawie art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli*²⁸, który podjął działania w celu wyeliminowania tego zagrożenia.

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o *NIK*, wnosi o:

1. Uwzględnienie przy sporządzaniu planów zajęć dydaktyczno-wychowawczych na kolejne lata szkolne, w możliwie najpełniejszym zakresie, zasad higieny pracy umysłowej.
2. Podjęcie skutecznych działań mających na celu dostosowanie terenu i wyposażenia Gimnazjum do wymogów określonych w rozporządzeniu w *sprawie bezpieczeństwa i higieny*.
3. Dokonywanie obowiązkowych powiadomień, w razie powstania wypadku, oraz omawianie z pracownikami Gimnazjum okoliczności i przyczyn takich zdarzeń wraz z ustalaniem środków zapobiegawczych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o *NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury *NIK* w Opolu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o *NIK* proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, dnia 30 czerwca 2016 r.

Kontroler
Jarosław Pałęga
specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu

Dyrektor

.....
podpis

.....
podpis

²⁸ Dz. U. z 2015 r. poz. 1096 oraz z 2016 r. poz. 677, dalej: ustawa o *NIK*.

